

Mænd & sundhed

Det står bedrøveligt til med mænds sundhed, men nogle prøver at tage kampen op. Fx i temaugen Men's Health Week.

SIDE 4

I jagten på job

Mangfoldighed betaler sig. Det skal psykologer spille på, når de søger job i det private.

SIDE 6

Hvor skal vi hen?

Eksterne råd om DP-Reform: Sæt de grundlæggende begreber og værdier under lup.

SIDE 10

Giv mig virkeligheden!

Klummen: Det moderne menneske lider af realitetsult, en hungren efter virkeligheden.

SIDE 13

FOTO: LARS SKAANING

Det svage køn

Mænds sundhed ligger statistisk set dårligt, mænd er mindre sunde end kvinder. Både når det gælder det somatiske og det psykiske område. Hvad kan man stille op?

Selskab for Mænds Sundhed. Ja, navnet siger næsten det hele, synes man. Der er noget, der er gået skævt, siden mandens helbred skal have sit eget selskab i ryggen og ikke blot indgår i den totale mængde: *menneskets* sundhed.

Er manden et skravl?

Det korte svar er et ja, selv om spørgsmålet er trukket noget hårdt op. Går vi til ekspertisen, får vi imidlertid uden tøven bekræftet, at det halter med mænds sundhed. På Selskab for Mænds Sundheds hjemmeside kan vi således læse eller blive mindet om, at danske mænd lever tre-fem år kortere end danske kvinder. Og

de er også mere ramt af alvorlige sygdomme. Der er derfor grunde til at interessere sig særligt for manden som det svage køn.

Selskabets formand siden 2004 er Svend Aage Madsen, chefpsykolog på Rigshospitalet, og han har både statistikker og forklaringer på rede hånd.

- Der er ingen sakral baggrund hos mig for at interessere mig særligt for mænds sundhed, men en rent saglig. På samme måde som vi både i somatikken og psykologien viser fx barndommen eller alderdommen en speciel interesse, sporer vi os ind på manden, fordi han skiller sig ud. Sundhedsmæssigt udviser mænd – og kvinder – særlige forskelle og særlige behov, og det i sig selv gør det indlysende at interessere sig specifikt for kønnet.

- Mænds sundhed ligger statistisk set dårligt, mænd er mindre sunde end kvinder. Det er fakta. Mænd er overrepræsenteret, når det gælder næsten alle alvorlige sygdomsformer: kræft, hjerte/kar-sygdomme, diabetes osv. Og mænd er udsat for en markant overdødelighed blandt dem, der får disse sygdomme. Der er nok at tage fat på, betoner Svend Aage Madsen.

Måske går det over

Livsstil, holdninger, mandekultur. Og så springer vi for en sikkerheds skyld biologien over, selv om den måske også leverer forklaringer på, at det ikke står helt vel til med manden.

Der er bestemt også sociale forklaringer på de sundhedsmæssige skævheder, hvad der kan underbygges af, af der er en kraftig oversygelighed og -dødelighed blandt mænd, der lever som singler, og mænd uden eller med meget kort uddannelse. Ufaglærte danske mænd har en levealder, der er ti år kortere end de 25 procent bedst uddannede mænds. Det sunde liv er skævt fordelt, også inden for kønnet.

- Hvad vi i første omgang kan, er at sætte det på dagsordenen, kortlægge problemerne, udbrede viden, sådan som det jo sker. Men også erkende, at sundhedsvæsenet står over for en kolossal udfordring med at nå mænd, siger Svend Aage Madsen.

- Mænd går 30 procent mindre til praktiserende læge end kvinder, ikke fordi de ikke tænker over deres helbred, men fordi de skubber det væk, der burde bekymre eller invitere til handling. Symptomer på helbredsproblemer kan måske gå over? Sådan en tankegang er uklog, når det handler om sundhed. Mænds hjælp-søgende adfærd er svag.

- Når mænd går til læge eller til psykolog, er det derfor ofte, fordi de blevet 'sendt' af konen eller andre pårørende.

Mænds mentale sundhed

Mænds tendens til at holde sig på afstand af sundhedssystemet kommer kun alt for tydeligt til udtryk, når det gælder det at søge hjælp hos en psykolog. Aktuelle tal fra Danske Regioner viser, at udgifterne til psykologbehandling under praksisoverenskomsten

BAGGRUND

Selskab for Mænds Sundhed er hovedkraften bag Men's Health Week, som afvikles 10.-16. juni 2013. Med til at arrangere temaugen er en lang organisationer, herunder Dansk Psykolog Forening. I alt 50 kommuner deltager. Læs om aktiviteterne, om den indledende konference og selskabet bag på www.sundmand.dk.

Resultaterne af Psykologforeningens spørgeskemaundersøgelse vil blive præsenteret i Psykolog Nyt, når data er blevet bearbejdet.

er tre gange så høje for kvinder som for mænd. Og det gælder næsten alle de kategorier, der er omfattet af det offentlige tilskud.

For at søge nærmere ind i forklaringer på fænomenet er Dansk Psykolog Forening i gang med at regne på helt friske data fra en spørgeskemaundersøgelse blandt de privatpraktiserende psykologer. I det hele taget er mænds mentale helbred på dagsordenen, toppende med temaugen *Men's Health Week* i begyndelsen af juni.

Temaugen er international, temaet "Mænds mentale sundhed og problemer" ligeså. I Danmark vil en lang række sundhedsaktiviteter være bredt ud over hele landet, men særlig opmærksomhed retter sig mod den indledende konference i København den 6. juni 2013.

- Konferencen foretager nedslag i emner som mandlige patienter i psykiatrien, dialog med mænd med voldelig adfærd, mandlige studerende og psykiske problemer.

- Selv har jeg valgt at fokusere på depression hos mænd, som jeg anser for at være et spændende tema. Vi anslår, at kun halvdele af de mænd, der lider af depression, er i behandling for det, hvad der skyldes, at vi hos mænd ser andre symptomer og reaktionsmåder end hos kvinder. At dobbelt så mange mænd som kvinder søger hjælp på baggrund af alkoholmisbrug, er fx tankevækkende. Måske er alkoholen ikke det primære problem.

- Der gemmer sig mange psykologiske problemstillinger i det kønsspecifikke. Vi skal i sundhedssystemet opdage manden. Først da har vi mulighed for at rette op på de skævheder, statistikken peger så tydeligt på. ■

Jørgen Carl, redaktør